

265 451 Ровенська обл.,
Сарненський р-н,
Село Немовичі,
Вул. Радянська, 24
Біленко Марія Миколаївна

Шановна редакція!

Вже минуло 10 днів, коли я прочитала в газеті «Сільські вісті» «33-й: голод». Аж тепер я можу написати правду про голод в 1933 році, що був на Україні. Мені тоді було всього 12 років, та добре пам'ятаю про все те, що тоді відбувалося. По-моєму тоді йшли дощі й дощі. На городі ходили й руками прогрібали зашкарублу землю, щоб щонебудь зійшло. А садили лушпинням картоплю. Майже нічого тоді не вродило. В колгоспі вродило. Зерно було в амбарі в к-пі. Ночами приїжджала чорна машина, вязали сторожа і все з амбара вигрібали. Це ще почалося і в 1932 році. Сіяти в колгоспі було нічим. Та й чомусь не давали сіяць. В районі Березанському був Сичов. Чи то з КГБ, а чи секретар райкому. Казали, що він був секретар тоді. У той час уже й куркулів не було. Та заставляли комуністів і активістів ходити по господарствах колгоспників по зерно і всякі продукти. Приїжджали із району представники. Мій батько був тоді кандидатом партії, а по-скільки він не хотів лишати людей без хліба, залишаючи зерно для дітей колгоспників, то батька викинули із кандидатів партії. Та це добре зробили тоді, бо вже б його тоді живого не було. Саботажу, як такого не було в селі, бо, майже, в кожного не було чого їсти. Та начальство із району багато вивезли тоді людей на Сибір, буцім-то ці люди зривають хлібозаготівлі.

А чорна машина ганяла по селу і забирала із села багато людей. Це було вже і в 1937 році.

А в 1933 році ми дуже голодували. З голоду помер перш батьків батько (дід - Біленко Дмитро Іванович). Це було в березні 33 року. 22 травня померла моя мати: Біленко Олександра Дмитрівна, а 6го липня помер брат: Біленко Іван Миколайович. А я була дуже пухла: ноги, живіт, обличчя. Тільки чомусь ще руки не опухли. Тоді найстарша моя сестра варили їсти в інтернаті для дітей і приносила нам лушпини з картоплі. Батько і дві мої ще старші сестри варили бурян і мазали лушпинням.